

**Відділ освіти
Теребовлянської районної державної адміністрації
Районний методичний кабінет**

Особливості роботи з обдарованими дітьми

Інформаційно-методичний вісник

**Теребовля
2014**

Особливості роботи з обдарованими дітьми. Інформаційно-методичний вісник-Теребовля, 2014.- с. 48

Укладач:

Сурмай Л.О. – завідувач Теребовлянського районного методичного кабінету

Цей посібник розрахований на керівників шкіл, їх заступників, психологів, педагогів закладів освіти. Розміщені в ньому матеріали відповідають державним нормативно-правовим вимогам з організації роботи з обдарованими дітьми.

Рецензент:

Будівський Й.С. – т.в.о.начальника відділу освіти райдержадміністрації

Затверджено науково-методичною радою райметодкабінету (Протокол № 03 від 05 вересня 2014 р.)

Комп'ютерний набір, верстка: Клачко Л.М. – методист з інформатики районного методичного кабінету

Зміст

1.Програма розвитку творчого, інтелектуального, духовного і фізичного потенціалу молоді на період 2011-2014 років.....	4
2.Система роботи з обдарованими та здібними учнями.....	20
3.Підготовка педагогічних працівників до роботи з обдарованими дітьми.....	23
4.Анкета для батьків.....	26
5. Ознаки обдарованих дітей.....	31
6. Про діяльність загальноосвітніх навчальних закладів району з пошуку, підтримки та організації роботи з обдарованими дітьми.....	32
7. Рейтинг учнів шкіл в районних олімпіадах у 2013/2014 н.р.....	40
8.Банк даних про результати виступів команд шкіл району у III етапі олімпіад за 2003-2014 роки.....	42
9.Банк даних участі учнів Тербовлянського району в обласних олімпіадах у 2004-2014 роках.....	44
10.Результати участі гімназистів у Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт (1998-2013).....	46
11. Література.....	48

Програма розвитку творчого, інтелектуального, духовного і фізичного потенціалу молоді на період 2011-2014 років

1.Паспорт Програми

1	Ініціатор розроблення програми	Відділ освіти районної державної адміністрації
2	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	07 грудня 2010 року № 648 наказ управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації «Про виявлення та підтримку обдарованих і талановитих дітей та молоді»
3	Розробник програми	Відділ освіти районної державної адміністрації
4	Співрозробники програми	Районний методичний кабінет
5	Відповідальний виконавець програми	Відділ освіти районної державної адміністрації
6	Учасники програми	Відділ освіти; районний методичний кабінет; навчальні заклади
7	Термін реалізації проблеми	2011-2014 роки
8	Етапи виконання програми /для довгострокових програм/	I-2011 р., II -2012 р., III-2013 р., IV-2014 р.
9	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми /для комплексних програм/	Районний бюджет
10	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми	27,0 тис.грн.

2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Обдаровані діти – майбутнє нашої держави, її інтелектуальна еліта, гордість і честь України. Ідея розвитку природних здібностей дитини, розкриття її творчості водночас відповідає інтересам школяра, суспільства, загальнодержавним запитам. Забезпечуючи право кожної людини бути індивідуальністю, освіта має надати дитині можливість рухатися своїм шляхом у процесі навчання.

Слід зазначити, що в районі сформована певна система роботи з творчою і обдарованою молоддю. Проте потребує активізації робота зі створення умов для творчого самовдосконалення та самовираження перш за все сільської молоді.

За результатами аналізу, переможцями та призерами районних та обласних олімпіад, інтелектуальних і мистецьких конкурсів, фестивалів, спортивних змагань в основному є діти, що проживають у міській місцевості. Зокрема, серед усіх призерів районних предметних олімпіад тільки близько 35 % є учнями сільських шкіл. Це свідчить про недосконалість підходу до виявлення та підтримки обдарованої сільської молоді в тій чи іншій сфері життєдіяльності.

Програма спрямована для реалізації державної політики у сфері створення сприятливих умов для виявлення, навчання, виховання і самовдосконалення

обдарованої молоді, створення умов для її гармонійного розвитку, застосування її здібностей в Україні, а також залучення педагогічних працівників до роботи з обдарованою молоддю на 2011-2014 роки.

3. Мета Програми

Мета Програми полягає у забезпеченні підтримки обдарованої молоді району шляхом створення умов для її творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку.

Основними завданнями Програми є:

- створення системи виявлення та відбору обдарованої молоді;
- визначення стратегії щодо підтримки та напрямів роботи з обдарованою молоддю;
- залучення обдарованої молоді до здобуття позашкільної освіти з метою задоволення потреби у професійному самовизначенні та творчій самореалізації, оновлення змісту, форм і методів роботи з обдарованою молоддю;
- піднесення статусу обдарованої молоді та її наставників;
- координація діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, навчальних закладів, громадських організацій з питань розвитку та підтримки обдарованої молоді;
- зміцнення та розвиток навчально-матеріальної бази гімназії-спецшколи-інтернату та позашкільних

навчальних закладів для роботи з обдарованою і талановитою учнівською молоддю.

4. Шляхи і засоби розв'язання проблем, обсягів та джерел фінансування

Виконання Програми здійснюється за такими напрямками:

- систематичне поповнення районного банку даних про обдаровану молодь;
- розширення мережі навчальних закладів для апробації та запровадження сучасних методик виявлення, навчання та виховання обдарованої молоді;
- забезпечення ефективної діяльності загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів з метою створення умов для розвитку особистості;
- залучення обдарованої молоді до науково-дослідницької, експериментальної, творчої діяльності із створенням навчальних закладів, гуртків, філій МАН, що працюють з обдарованою молоддю;
- забезпечення участі обдарованої молоді в інтелектуальних і творчих змаганнях, предметних олімпіадах, конкурсах, конкурсах-захистах, турнірах і фестивалях;
- популяризація здобутків обдарованої молоді, поширення досвіду роботи педагогічних працівників;
- підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, які працюють з обдарованою молоддю;
- розроблення дієвого механізму стимулювання обдарованої молоді та її наставників;

- розробка і реалізація програм розвитку кожного окремого навчального закладу /гімназії, навчальних закладів з поглибленим та профільним вивченням окремих предметів/.

З цією метою відділ освіти районної державної адміністрації :

- здійснює організаційне та інформаційне забезпечення виконання Програми;

- бере участь у розробленні пропозицій щодо удосконалення нормативно-правової бази Програми;

- сприяє консолідації зусиль місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування , навчальних закладів, установ та організацій у роботі з обдарованою молоддю;

- створює умови для забезпечення доступу обдарованої молоді із сільської місцевості до якісної освіти у гімназії-спецшколі-інтернаті та позашкільних навчальних закладах;

- сприяє щорічному проведенню районних семінарів педагогічних працівників з проблем виявлення, розвитку і підтримки обдарованої молоді;

- сприяє налагодженню зв'язків з міжнародними організаціями та установами, робота яких спрямована на виявлення, навчання, розвиток і підтримку обдарованої молоді.

Реалізацію районної Програми з обдарованою молоддю на 2011-2014 роки планується здійснити за рахунок загальних бюджетних призначень виконавців та інших джерел, передбачених чинним законодавством.

5. Ресурсне забезпечення програми

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Етапи виконання Програми				Усього витрат (тис.грн.) на виконання Програми
	I	II	III	IV	
	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік	
Обсяг ресурсів районного бюджету, усього	6 тис.грн	7 тис.грн.	7 тис.грн.	7 тис.грн.	27 тис.грн.

6. Напрями діяльності та заходи з виконання районної Програми роботи з обдарованою молоддю на 2011-2014 роки

№ з/п	Назва напрямку діяльності /пріоритетні завдання/	Строк виконання заходу	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість) тис.грн.	Виконавці	Очікуваний результат
	Перелік заходів програми				
1	Підвищення рівня науково-методичного забезпечення педагогічних працівників				
1.1	Розширити банк діагностичних методик, спрямованих на виявлення обдарованої молоді, визначення	2011 р.		Районний методкабінет	Розширить можливості педагогічних працівників у застосуванні

	інтелектуального рівня розвитку вікових груп учнів				методики виявлення обдарованих дітей та молоді
1.2	Розробити рекомендації для здійснення психолого-педагогічного супроводження обдарованої молоді	2011 р.		Районний методкабінет	Сприятиме впровадженню психологічної науки у роботі з обдарованими учнями
1.3	Розширити анотований каталог літератури з питань роботи з обдарованою молоддю	2011 р.		Районний методкабінет	Сприятиме ефективному застосуванню бібліотечного фонду з проблем роботи з обдарованою молоддю
1.4	Провести районний семінар заступників директорів шкіл з навчально-виховної роботи та психологів на базі Теремовлянської ЗОШ I-III ст. № 2 „Проектування розвитку та психолого-педагогічний супровід обдарованої особистості”	2011 р.		Районний методкабінет	Забезпечить обмін досвідом роботи заступників директорів шкіл та психологів з питань відбору і розвитку обдарованих дітей
1.5	Організувати проведення районних семінарів-практикумів вчителів-предметників з обміну досвідом роботи педпрацівників з обдарованими дітьми	За окремим графіком		Районний методкабінет	Забезпечить виявлення перспективного досвіду роботи та поширення його в межах району

1.6	Провести районний семінар керівників шкіл «Пошук інноваційних шляхів удосконалення професійної компетентності у роботі з обдарованими дітьми»	2014 р.		Районний методкабінет	Забезпечить обмін досвідом роботи директорів шкіл з питань підвищення педагогічної майстерності вчителів
1.7	Підготувати до друку і видати інформаційно-методичний вісник «Організація роботи з обдарованими дітьми: здобутки, перспективи»	2011 р.		Районний методкабінет	
1.8	Забезпечити бібліотеки загальноосвітніх навчальних закладів найновішою навчально-методичною літературою з психолого-педагогічних дисциплін	2012-2014 р.	3 тис.грн.	Відділ освіти	
2	Виявлення обдарованої молоді і створення умов для її розвитку				
2.1.	Поповнювати районний банк даних „Обдарованість” за секціями: „Наука”, „Історія”, „Література”, „Мистецтво”, „Фізична культура” і спорт”, „Туристсько-краєзнавча робота”, «Інтелектуальні конкурси»	2011-2014 р.		Районний методкабінет	
2.2	Забезпечити проведення учнівських олімпіад з базових дисциплін, турнірів, конкурсів-	Щорічно	Відповідно до затверджених	Відділ освіти, райметодкабінет	

	захистів науково-дослідницьких робіт		кошторисів		
2.3	<p>Сприяти участі школярів району у Всеукраїнських етапах конкурсів дослідницького, творчого і мистецького спрямування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Фестиваль-конкурс художнього читання прози та поезії, патріотичної пісні, творів образотворчого мистецтва - Конкурс «Найкращий відгук на сучасну дитячу прозу» - Конкурс духовної пісні - Фестиваль-конкурс хореографічних колективів «Український танець-увиванець» - Марш-парад духових оркестрів навчально-виховних закладів, присвячений Дню Героїв - Фестиваль „Звичайне диво” - Конкурс „Об’єднаймося ж, брати мої” - Конкурс „Вірю в майбутнє твоє, Україно!” 	<p>Щорічно</p> <p>жов- тень</p> <p>вересень</p> <p>листо- пад</p> <p>бере- зень</p> <p>лютий</p> <p>травень</p> <p>грудень</p> <p>грудень -січень</p> <p>січень – квітень</p>		<p>Районна рада, відділ освіти, райметодка- бінет</p>	

	- Конкурс „Твій рідний край” - Конкурс дитячого малюнка «Безпека та мир в Україні»	листопад жовтень-листопад			
	- Мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді ім. Т.Шевченка	січень			
	- Фестиваль-конкурс читців «Тарасовими шляхами»	лютий			
	Конкурс дитячого малюнка «Життя у глобалізованому світі»	березень			
2.4	Сприяти участі обдарованих учнів у всеукраїнських конкурсах:				
	- Всеукраїнський інтерактивний природничий конкурс «Колосок»	листопад			
	- Міжнародний конкурс з інформатики та комп'ютерної грамотності «Бобер»	листопад			
	- Міжнародний чемпіонат розв'язування математичних логічних задач	січень, березень, квітень, травень			
	- Міжнародний математичний конкурс «Кенгуру»	березень			
	- Всеукраїнський фізичний конкурс «Левеня»	квітень			
	- Всеукраїнський інтерактивний історичний конкурс	квітень			

	«Лелека»				
2.5	Організувати проведення районного свята талантів за участю переможців олімпіад, конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт МАН, турнірів, спортивних змагань, конкурсів, інтелектуальних та мистецьких конкурсів	щорічно, 01 червня	16 тис.грн.	РДА, районна рада, відділ освіти, райметодка-бінет	
2.6	Розширити мережу навчальних закладів з поглибленим і профільним вивченням окремих предметів. Відкрити класи з поглибленим вивченням навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах: - математика у Теребовлянській ЗОШ I-III ст. № 1; - географія у Золотниківській ЗОШ I-III ст.; - українська мова у Теребовлянській ЗОШ I-III ст. № 1; - українська мова у Теребовлянській ЗОШ I-III ст. № 2; - українська мова у Микулинецькій ЗОШ I-III ст.; - фізика у Теребовлянській ЗОШ I-III ст. № 2; - хімія у Микулинецькій ЗОШ I-III ст.;	2011 р. 2011- 2012 рр. 2013- 2014 рр. 2012- 2013 рр. 2011- 2012 рр. 2011- 2012 рр. 2013- 2014 рр. 2012- 2013 рр.		Районна рада, відділ освіти	Забезпечить умови для навчання обдарованих дітей

	- світова література у Лошнівській ЗОШ I-III ст.;	2011- 2012 рр.			
	- біологія у Теребовлянській ЗОШ I-III ст. № 1;	2011- 2012 рр.			
	- інформатика у Кобиліволоцькій ЗОШ I-III ст.;	2011- 2012 рр.			
	- інформатика у Мшанецькій ЗОШ I-II ст.;	2011- 2012 рр.			
	- інформатика в Іванівській ЗОШ I-III ст.;	2011- 2012 рр.			
	- математика в Іванівській ЗОШ I-III ст.;	2013- 2014рр.			
	- історія України у Буданівській ЗОШ I-III ст.;	2011- 2012 рр.			
	- історія України у Микулинецькій ЗОШ I-III ст.	2011- 2012 рр.			
2.7	Забезпечити формування груп для літнього оздоровлення та навчання з числа обдарованої учнівської молоді	2011- 2014 рр.			Забезпечить умови для навчання обдарованих дітей
2.8	Сприяти розвитку мережі гуртків, секцій, учнівських об'єднань, товариств у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах	Постій- но		Відділ освіти	Забезпечить умови для навчання і виховання обдарованих дітей
2.9	Сприяти залученню до дистанційного навчання	2011- 2014		Відділ освіти	Забезпечить умови для

	в гімназії-інтернаті як філії Тернопільського обласного комунального відділення Малої академії наук України обдарованої молоді із сільської місцевості	рр.			навчання обдарованих дітей
3	Модернізація матеріально-технічної бази навчальних закладів				
3.1	Забезпечити загально-освітні та позашкільні навчальні заклади навчально-методичними матеріалами, необхідними для роботи з обдарованою молоддю	Постійно		Відділ освіти, райметодка-бінет	Забезпечить підготовку педагогічних працівників у напрямку роботи з обдарованими учнями
3.2	Забезпечити розвиток фізичної культури і спорту як складової частини у системі організації навчально-виховного процесу із обдарованою молоддю. З цією метою: - зміцнити спортивну базу загальноосвітніх навчальних закладів у сільській місцевості - сприяти відкриттю класів спортивного профілю у загальноосвітніх навчальних закладах	2011-2014 2011-2014		Відділ освіти Відділ освіти	Сприятиме якійсь фізичній підготовці учнів Розширить можливості виявлення і підготовки спортивно-обдарованої молоді
4	Кадрове забезпечення				
4.1.	Удосконалити систему	2011-		Відділ освіти,	Сприятиме

	морального і продовжувати здійснювати матеріальне стимулювання педагогів за результатами роботи з обдарованими учнями	2014		райметодкабінет, керівники ЗНЗ	розвитку творчого потенціалу педагогічних кадрів
4.2	Продовжити підготовку педагогічних працівників за програмами Intel «Навчання для майбутнього» та Microsoft «Партнерство в навчанні» і «Цифрові технології»	2008-2010		Відділ освіти, райметодкабінет	Розширить можливості застосування навиків роботи у режимі комп'ютерного забезпечення до виконання навчальних програм
4.3	Забезпечити проведення науково-практичних конференцій, „круглих столів”, семінарів із педпрацівниками за участю наукових працівників вищих навчальних закладів	2011-2014		Відділ освіти, райметодкабінет	Сприятиме поширенню досвіду роботи
4.4	Сприяти участі педагогічних працівників району у Всеукраїнських, міжнародних науково-практичних семінарах, конференціях, конкурсах з питань роботи з обдарованими дітьми та молоддю	2011-2014		Відділ освіти, керівники ЗНЗ	Сприятиме поширенню досвіду роботи
5	Міжнародне співробітництво				
5.1	Розвивати зв'язки із Організацією „Американські ради з „Міжнародної освіти”:	2011-2014		Відділ освіти	Забезпечить умови для міжнародних зв'язків,

	АСТР/ACCELS за напрямом навчання обдарованих учнів відповідно до Програми обміну майбутніх лідерів				надасть змогу обдарованим дітям освоювати освітній простір на міжнародно-му рівні
6	Посилення соціального захисту обдарованої молоді				
6.1	Продовжувати впроваджувати механізм адресної підтримки обдарованої молоді, зокрема шляхом призначення і виплати одноразових та щомісячних учнівських стипендій	2011-2014	8 тис.грн.	Відділ освіти	Буде продовжено запровадження адресної матеріальної підтримки обдарованої молоді
6.2	Створити умови для безоплатного підвезення дітей сільської місцевості, а також їх проживання у гуртожитку гімназії	2011-2014		Відділ освіти, керівники ЗНЗ	Забезпечить умови здобуття якісної освіти
6.3	Запровадити безкоштовне відвідування обдарованою молоддю музеїв, виставок, фестивалів, театральних дійств	2011-2014		Відділ освіти, керівники ЗНЗ	Забезпечить умови здобуття якісної освіти
6.4	Охопити відпочинком та оздоровленням обдаровану молоддь. Забезпечити безкоштовне оздоровлення дітей соціально незахищених категорій. Сприяти роботі „літніх шкіл” та	2011-2014		Відділ освіти, керівники ЗНЗ	Розширить можливості соціального захисту обдарованих учнів

	оздоровчих таборів				
7	Співпраця з громадськими організаціями				
7.1	Забезпечити координацію діяльності місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування, а також навчальних закладів у їх співпраці з громадськими організаціями щодо розвитку і підтримки обдарованої молоді	2011-2014		Відділ освіти	Отримання підтримки в плані реалізації програми роботи з обдарованою молоддю
7.2	Забезпечити активізацію діяльності батьківської громадськості, піклувальних рад, громадських фондів та меценатів, спрямованої на удосконалення матеріально-технічної бази гімназії	2011-2014		Відділ освіти, керівники навчальних закладів	Буде реалізовано принцип державно-громадського управління
7.3	Продовжити співпрацю із громадською організацією „Просвіта”	2011-2014		Відділ освіти, керівники навчальних закладів	-//-

Система роботи з обдарованими та здібними учнями

I етап у системі роботи – це етап педагогічної діагностики.

Основа його – це створення банку даних про учня, підґрунтям чого є картка індивідуального розвитку особистості, яка заповнюється при вступі учня до 1-го класу і коригується впродовж усього періоду навчання.

Вивчення особистості здійснюється за такими напрямками:

- вивчення індивідуально-психологічних особливостей;
- визначення рівня навчальних досягнень;
- визначення рівня творчого, морального і фізичного розвитку;
- вивчення спрямованості (інтересів, нахилів, переконань, характеру якостей особистості);
- вивчення професійних нахилів та життєвих планів школярів.

Після цього приймається управлінське рішення: наказ «Про організацію індивідуальної роботи педагогів з обдарованими та здібними учнями».

II етап – етап моделювання, мета якого – визначити зміст, форми, засади навчання, виховання, розвитку учня.

Етап моделювання поєднує в собі модель навчального закладу і модель індивідуального розвитку відповідно до потреб, здібностей, інтересів.

Модель школи спрямована на розвиток особистості й створення умов для задоволення нахилів, здібностей, потреб.

Відповідно до структури закладу можуть діяти центри:

- розвитку особистості - початкова школа
- самопізнання і самовизначення – основна школа; класи ранньої спеціалізації та допрофільної підготовки;
- профільного навчання (школа) або гімназія.

Модель індивідуального розвитку – це наступний крок, у якому беруть участь педагогічний колектив, що пропонує освітні послуги, учень та батьки, які обирають зміст і форму навчання відповідно до потреб.

Важливу роль відіграє аркуш замовлення, що оформляється, як правило, наприкінці навчального року; корекція здійснюється на початку навчального року.

Реалізація обраної моделі здійснюється шляхом організації таких напрямків діяльності: навчальної, позакласної, позашкільної, самоактивізації, що і забезпечує проектування творчого розвитку особистості.

III етап-етап реалізації. Насамперед це особистісно зорієнтований урок, на якому педагоги

закладу створюють умови для самореалізації, самоактуалізації учня, дотримуються єдності змістових, технологічних, методичних компонентів шляхом застосування:

- технології особистісної орієнтації педагогічного процесу в класах «вільного вибору»;
- розвивальної технології в класах ранньої спеціалізації;
- технології концентрованого навчання (КН) в класах допрофільної підготовки та профільного навчання;
- комп'ютерних технологій;
- інтерактивних методик;
- методу проекту;
- діалогізації навчального процесу через індивідуальні, групові, парні форми роботи, де учневі надається право вибору.

Усе це забезпечує мотивацію навчальної діяльності учнів, дає змогу визначити власні потенційні можливості.

IV етап-етап корекції та визначення нових траєкторій розвитку

За результатами моніторингу, який проводять на трьох рівнях (учнівському, педагогічному, адміністративному), здійснюється корекція, узагальнюється досвід роботи, визначаються нові шляхи діяльності, реалізації мети.

Саме така система роботи з розвитку творчих здібностей учнів дає змогу забезпечити якість освіти, формувати людину XXI століття.

Підготовка педагогічних працівників до роботи з обдарованими дітьми

Кожна обдарована дитина – індивідуальність, яка потребує особливого підходу. Ідея формування творчо розвинутої особистості є провідною у роботі навчальних закладів району. У закладах освіти визначені основні завдання роботи з обдарованими дітьми:

- створення максимально сприятливих умов для розвитку обдарованих дітей;
- розробка й поетапне впровадження нового змісту освіти, інтерактивних технологій навчання й виховання;
- створення сприятливих умов для самозростання, розвитку творчого потенціалу вчителів.

Організаційна робота в навчальних закладах проводиться за напрямками.

Перший напрям. Удосконалення творчого потенціалу вчителів

Згідно з цим здійснюється систематична робота над розкриттям творчого потенціалу кожного вчителя, реалізацією його здібностей, залучення до

педагогічної системи роботи з обдарованими дітьми, прагнення до самоствердження.

Другий напрям. Організація роботи з обдарованими учнями

Адміністрація домагається використання педагогами діяльнісно-компетентнісного підходу до проведення уроків, головним завданням якого є формування різних типів мислення, засвоєння навчального матеріалу на рівні теоретичного узагальнення й систематизації.

Обдаровані учні постійно залучені до освітнього процесу через системне використання різноманітних видів урочної та позаурочної діяльності.

Працюють різноманітні гуртки, спортивні секції, предметні клуби, успішно діє учнівське самоврядування. Систематично відбуваються турніри інтелектуальних ігор «Дебати», «Брейн-ринг», «Що? Де? Коли?».

Через введення нової технології уроків, яка реалізовує дослідницький підхід у навчанні та вихованні обдарованих дітей, учитель сприяє самостійній дослідницькій діяльності юних обдарувань.

Третій напрям. Постійний психологічний патронаж усіх учасників в навчально-виховного процесу

Василь Сухомлинський дає алгоритм виховання обдарованої дитини: «Творчість народжується там, де створюється сплав глибоких і міцних знань з досвідом практичної діяльності, який

склався у процесі самостійної роботи, самовиховання і запозичений в майстрів педагогічної справи. Якою талановитою не була б людина, а якщо вона не вчиться на досвіді інших, то ніколи не буде хорошим педагогом».

Четвертий напрям. Поради батькам, які прагнуть розвивати здібності своїх дітей

1. Уникайте однобокості в навчанні та вихованні.
2. Не позбавляйте дитину ігор, забав, казок, створюйте умови для виходу дитячої енергії, рухливості, емоційності.
3. Допомагайте дитині в задоволенні основних людських потреб (почуття безпеки, кохання, повага до себе та оточення), оскільки людина, енергія якої пригнічена загальними проблемами, найменше спроможна досягти висот самовираження.
4. Залишайте дитину на самоті й дозволяйте займатися своїми справами. Якщо ви хочете своїй дитині добра, навчіть її обходитися без вас.
5. Підтримуйте здібності дитини до творчості й виявляйте співчуття до невдач. Уникайте незадовільної оцінки творчих спроб дитини.
6. Будьте терплячими до ідей, поважайте допитливість, запитання дитини. Відповідайте на всі запитання, навіть якщо

вони, на ваш погляд, виходять за рамки дозволеного.

7. Навчайте не того, що може сама дитина, а того, що вона опановує за допомогою дорослого, показу, підказки.

Чи розвивають батьки здібності своєї дитини, можна визначити за допомогою анкети.

Анкета для батьків

1	Вища освіта: середня, середня спеціальна, вища (<i>потрібне підкреслити</i>)			
2	У якій сфері людської діяльності Ви працюєте (медицина, освіта, економіка, право, військова, спорт, інше)? Ваша професія?			
3	Чим захоплюєтесь у вільний час?	Так	Іноді	Ні
4	Чи на всі запитання дитини Ви відповідаєте так терпляче та відверто, як це відверто, як це можливо?			
5	Чи сприймаєте серйозно «дорослі запитання» та висловлювання дитини?			
6	Чи є у Вас удома місце, де дитина може демонструвати свої роботи?			
7	Чи сварите дитину за безлад у її кімнаті або на столі, якщо це пов'язано з творчими заняттями і робота ще не закінчена?			
8	Чи має дитина кімнату виключно для її занять або частину кімнати (<i>потрібне підкреслити</i>)?			
9	Чи даєте дитині доручення, які їй під силу?			
10	Чи допомагаєте дитині будувати її			

	особисті плани та приймати рішення?			
11	Чи берете дитину в мандрівки цікавими місцями?			
12	Чи допомагаєте дитині вдосконалювати результати її роботи?			
13	Чи встановлюєте для дитини стандарт поведінки (у межах розумного) і чи стежите, щоб вона його дотримувалася?			
14	Чи говорите дитині, що вона гірша за інших дітей?			
15	Чи принижуєте дитину покаранням?			
16	Чи забезпечуєте дитину книгами та матеріалами для її улюблених занять?			
17	Чи привчаєте дитину мислити самостійно?			
18	Чи привчаєте дитину до читання з дитинства?			
19	Чи спонукаєте дитину вигадувати історії, фантазувати?			
20	Чи дозволяєте дитині брати участь у плануванні сімейних справ та мандрівок?			
21	Чи хвалите дитину за вивчені вірші, розповіді, пісні?			
22	Чи вчите дитину вільно спілкуватися з дорослим будь-якого віку?			
23	Чи розробляєте практичні експерименти, аби допомогти дитині більше дізнатися про щось?			
24	Чи дозволяєте дитині гратися з усіляким непотрібом?			

25	Чи спонукаєте дитину знаходити проблеми й потім розв'язувати їх?			
26	Чи знаходите в заняттях дитини щось гідне схвалення?			
27	Чи існують теми, які зовсім не порушуєте в обговоренні з дитиною?			
28	Чи даєте дитині можливість приймати рішення самостійно?			
29	Чи допомагаєте дитині знаходити телепрограми, які заслуговують на увагу?			
30	Чи розвиваєте в дитини позитивне сприймання її здібностей?			
31	Чи відсторонюєтеся від невдач дитини, кажучи: «Я теж цього не вмю»?			
32	Чи заохочуєте в дитині максимальну незалежність від дорослих?			
33	Чи віддаєте перевагу самостійному виконанню дитиною головної частини роботи (за яку вона сама взялася), навіть якщо невпевнені в позитивному результаті?			

Оцінювання результатів

Спочатку згідно з ключем підрахуйте бали.

Запитання перше: «вища»- 2 бали; «середня спеціальна» - 1 бал; «середня» - 0 балів.

Запитання друге (бали нараховуються залежно від того, наскільки багато знань та творчого підходу потребує професія):

- «потребує багато знань та творчого підходу»- 2 бали;

- «так собі» - 1 бал;
- «стереотипна діяльність» - 0 балів.

Запитання третє:

- якщо є хобі- 2 бали;
- немає- 0 балів.

Запитання

4,5,6,8,9,10,11,12,13,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,28,29,30,32,33:

- «так» - 2 бали;
- «іноді»- 1 бал;
- «ні» - 0 балів.

Запитання 7, 14, 27, 31:

- «так» - 0 балів.;
- «іноді»- 1 бал;
- «ні» - 2 бали.

Складіть суму балів за трьома шкалами та оцініть рівень відповідного показника:

- *інтелектуального розвитку* (шкала включає запитання 1,4,5,16,18,20,23,27,29): високий рівень -15-18 балів; середній – 5 -14 балів; низький – 0 балів;
- *творчих досягнень* (запитання 2,3,6,7,8,11,12,19,22,24,25): високий рівень-19-22 бали; середній-5-18 балів; низький -0-4 бали;
- *здатності до саморегуляції* (запитання 9, 10,13,14,15,17,21,26,28,30,31,32,33): високий рівень -21-26 балів; середній -7-20 балів; низький-0-6 балів.

Ознаки обдарованих дітей

- Обдаровані діти часто перескакують через послідовні етапи свого розвитку;
- у них чудова пам'ять, яка базується на ранньому мовленні та абсолютному мисленні;
- у них великий словниковий запас, вони із задоволенням читають словники, енциклопедії;
- можуть займатися кількома справами відразу;
- вони дуже допитливі, активно досліджують навколишній світ;
- у ранньому віці здатні простежувати причинно-наслідкові зв'язки, робити правильні висновки;
- із задоволенням сприймають складні довгострокові завдання;
- не можуть терпіти, коли їм нав'язують готову відповідь;
- можуть тривалий час концентрувати свою увагу на одній справі;
- їм властиве надто розвинуте почуття справедливості;
- добре розвинуте почуття гумору;
- вони постійно намагаються вирішувати проблеми, які їм поки що не під силу, й у вирішенні деяких із них домагаються успіху;
- для обдарованих дітей характерні перебільшені страхи, оскільки вони здатні

увияти собі безліч небезпечних наслідків подій;

- вони надзвичайно схильні до немовних проявів почуттів, емоцій людей, які їх оточують;
- вони негативно оцінюють себе;
- більшість обдарованих дітей сплять менше від своїх однолітків, вони раніше відмовляються від денного сну.

Показники творчої обдарованості дитини

- Стійка підвищена потреба в самоактуалізації, вияві себе, самоствердженні.
- Наявність власної думки.
- Інтелектуальна незалежність, зневажливе ставлення до стереотипів, авторитетів. Потреба чинити опір шаблону, нав'язаному стилю діяльності.
- Висока самооцінка, потреба мати свій «Я-образ».
- Схильність до гри, почуття гумору, дотепність.
- Оригінальність.
- Імпульсивність, поривчастість.
- Прагнення самостійно подолати труднощі, які виникли.
- Вимогливість до себе.
- Завзяття й наполегливість думки.

Про діяльність загальноосвітніх навчальних закладів району з пошуку, підтримки та організації роботи з обдарованими дітьми

Педагогічні колективи шкіл та позашкільних закладів району працюють над впровадженням перспективних педагогічних технологій, стимулюванням ініціативи школярів, розвитком їх здібностей, створенням умов для саморозвитку особистості.

Зміст роботи з обдарованими дітьми включає низку завдань, а саме: якомога раніше виявлення обдарованості кожної дитини і максимальне сприяння її розвитку.

Пошук здібних та обдарованих дітей у НВК, школах № 1, № 2, № 3 м.Теребовлі, Микулинецькій, Дружбівській, Кобиловолоцькій, Ладичинській та Буданівській загальноосвітніх школах розпочинається з початкових класів. Система відбору учнів початкових класів у шкільний банк обдарованих здійснюється так:

- * спостереження вчителів, адміністрації за роботою дитини на уроках та в позаурочній діяльності;

- * тест-анкетування «Вивчення видів здібностей дитини»;

- * діагностика рівня інтелекту, творчих здібностей дітей;

- * анкетування батьків.

Підсумки початкового вхідного моніторингу опрацьовує Рада з роботи з обдарованою дитиною, яка

ухвалює рішення про внесення цих даних до резерву шкільного банку обдарованості. У резерві дитина перебуває протягом I семестру.

Учителі початкових класів разом із психологом, соціальним педагогом складають програму індивідуальної роботи, психолого-педагогічну характеристику дитини, визначають напрями роботи.

За підсумками рівня результативності I семестру Рада з роботи з обдарованою дитиною ухвалює рішення про занесення цих даних до шкільного банку обдарованої дитини.

До складу Ради з роботи з обдарованою дитиною входять: заступники директора з навчально-виховної роботи, з виховної роботи, психолог, соціальний педагог, керівники методоб'єднань, голова батьківського комітету. Очолює її директор або заступник директора.

Велике значення у плануванні та реалізації роботи з обдарованими дітьми має робота з батьками. З цією метою у НВК, Струсівській школі-інтернаті, Кобиловолоцькій, Дружбівській, Микулинецькій загальноосвітніх школах та спеціалізованій школі № 3 м.Теребовлі організуються свята: «Зорепад талантів», «Свято творчості», «Мої батьки – моє багатство», «Свято вдячності» тощо.

Саме спланована робота з обдарованою дитиною щодня, щороку дає позитивний результат. Ми добре знаємо, що таланти – це лише 10 % обдарованостей, а 90 % - постійна, послідовна навчальна діяльність.

Велике значення має питання наступності в роботі зі здібними і талановитими учнями початкової та основної школи.

Вчителі-предметники, які викладатимуть у 5-му класі, відвідуючи заняття у 4-му класі, передусім знайомляться з учнями, які входять до шкільного банку обдарованості. Складаючи характеристики випускників початкової школи, педагоги вказують на систему роботи та досягнення обдарованої дитини. На кінець року Рада ухвалює рішення про продовження роботи з обдарованою дитиною початкової школи в основній школі.

Відбувається засідання творчої групи (вчителі початкової та основної школи), де вчителі планують подальшу роботу з обдарованою дитиною. Як підсумковий захід вони готують педагогічний консилиум «Наступність у роботі зі здібними та обдарованими учнями початкової та основної школи», індивідуальний моніторинг діяльності обдарованої дитини відображають в паспорті обдарованої дитини.

Обов'язковою складовою програми роботи з обдарованими дітьми є практична діяльність на рівні школи (участь у предметних тижнях, конкурсах, олімпіадах для початкових класів). У план проведення тижнів наук педпрацівники включають інтелектуальні ігри, турніри, КВК, брейн-ринги, що дають неабиякі можливості дітям проявити свої здібності.

Відділ освіти, районний методкабінет підтримують творчий пошук педагогічних колективів, їх бажання працювати на сучасному рівні, надають організаційно-педагогічну допомогу закладам освіти,

окремим вчителям в реалізації творчих задумів, розробці інноваційних ідей і технологій.

На виконання Указу Президента України від 30.09.2010 р. № 927/2010 «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих і талановитих та молоді», з метою підтримки талановитої учнівської молоді, творчої праці вчителів впроваджується районна програма розвитку творчого, інтелектуального, духовного і фізичного потенціалу молоді на період 2011-2014 років, затверджена рішенням сесії районної ради від 26.05.2011 р. № 91. Визначальною особливістю програми є спрямованість на створення системи роботи з обдарованими дітьми та забезпечення її функціонування.

За останні три роки працівниками районного методкабінету на базі шкіл району проведено цикл семінарів-практикумів з обміну досвідом роботи з обдарованими дітьми. У лютому 2011 року видано для керівних та педагогічних кадрів району інформаційно-методичний вісник «Організація роботи з обдарованими дітьми: здобутки, перспективи», у вересні 2014 р. «Розвиток дитячої обдарованості» (Укладач – завідувач райметодкабінету Сурмай Л.О.).

У грудні 2011 року на базі району проведений обласний семінар методистів з географії та основ економіки «Проектування та науково-методичний супровід розвитку обдарованості учнів на уроках» (Теребовлянська № 2 та Золотниківська школи).

Одним із шляхів поліпшення якості освіти є поглиблене вивчення навчальних предметів. У 2014-2015 н.р. у 8 школах 5 предметів поглиблено вивчають

623 учні, функціонує 60 факультативів та 44 курси за вибором.

У 2013-2014 н.р на районних олімпіадах найбільшу кількість призових місць вибороли учні НВК (61), Теробовлянської ЗОШ № 2 (62), Теробовлянської № 1 (59), Микулинецької (25), Теробовлянської № 3 (27) та Кобиловолоцької (17) загальноосвітніх шкіл.

У 2014 році школярами району зайнято 34 призових місць в обласних олімпіадах. Серед загальноосвітніх шкіл найкращі результати показали учні Теробовлянської ЗОШ I-III ст.№2 - 7 переможців, Теробовлянської №1 – 15, НВК– 7, Буданівської, Бенівської, Ілавченської, Дружбівської, Струсівської школи-інтернату – по 1.

В особистій першості серед школярів найвищі показники у Новицької Юлії (11 клас, Теробовлянська ЗОШ I-III ст. № 1) – перемога в 7 олімпіадах; Кірдей Христини (9 клас, Теробовлянська ЗОШ I-III ст. № 1) – перемога в 3 олімпіадах.

Учениці Теробовлянської ЗОШ №1 Юлія Новицька та Христина Кірдей (вчитель Кірдей Ю.Я.) вибороли третє місце на Всеукраїнській олімпіаді з біології в місті Івано-Франківську. Це вперше за останні 25 років стали переможцями Всеукраїнської олімпіади 2 учнів одночасно з одного предмета і з однієї школи.

Серед інтелектуальних змагань зростає популярність Малої академії наук серед учнів НВК, яка сприяє залученню обдарованої, талановитої молоді до наукової, дослідницької та експериментальної роботи. У 2010 році 12 призових місць здобули учні

НВК в обласному етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт Малої академії наук. 4 школярі стали переможцями та призерами Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт; у 2011 році – 12 призових місць. Осідак Анатолій, випускник НВК, та Шкільна Оксана, випускниця Микулинецької ЗОШ І-ІІІ ст., – призери Всеукраїнського конкурсу. У 2012 році учні НВК зайняли також 12 призових місць, з них – 3 перші місця. У 2013 році вибороли 9 призових місць, з них – 3 перші місця, у 2014 р. - 10.

У 2011-2014 роках відбулися обласні фестивалі учнівської молоді «Інтелектуальний Олімп», які проходили на виконання Указу Президента України «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді» і відповідного розпорядження голови облдержадміністрації.

У регіональному турнірі 12-го чемпіонату Тернопільської області «Унікум» (2013 р.) І місце зайняла команда Тербовлянської ЗОШ №2 в інтелектуальній грі «Інтелектуальна лотерея», у 2014 р.- 2.

Свідченням підвищення зацікавленості учнів у вивченні природничо-математичних дисциплін є зростання кількості учасників конкурсів, турнірів природничо-математичного спрямування.

Назва конкурсу, турніру	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.
Міжнародний конкурс «Кенгуру»	715	845	1221	1307	-
Всеукраїнський конкурс «Левеня»	608	673	963	1019	1030
Всеукраїнського конкурс з інформатики «Бобер»	47	61	216	162	-
Міжнародний турнір з розв'язування логічних математичних задач	94	півфінал-35, фінал -16	248 півфінал-27, фінал -13	316 півфінал-26	-

Школярі Тербовлянського району були учасниками Всеукраїнського турніру юних математиків імені М.Ядренка в м.Львові (2011р.) та у м.Чернівцях (2012р.). В особистій першості учень Микулинецької ЗОШ І-ІІІ ст. Овчаров Богдан виборов дипломи ІІІ ступеня.

Розроблено Положення про матеріальне заохочення талановитих школярів та педагогічних працівників, які працюють з ними. Для підтримки обдарованих дітей, починаючи з 2003 року, відділ освіти започаткував одноразові учнівські стипендії, які вручаються до Міжнародного дня захисту дітей на районному святі талантів.

Переможці обласних та Всеукраїнських олімпіад, конкурсу-захисту науково-дослідницьких

робіт МАН, спортивних змагань, інтелектуальних і мистецьких конкурсів отримують щомісячну стипендію відділу освіти.

Зокрема, з 01 вересня 2014 року одержують стипендію в розмірі 100 гривень Новицька Юлія – учениця 10 класу Тереховлянської ЗОШ І-ІІІ ст. №1, в розмірі 75 гривень - учениця 9 класу ЗОШ №1 Кірдей Христина.

Учительська праця не терпить спокою. Творчість учителя, що працює з обдарованими дітьми, існує тільки в динаміці: або розвивається, або згасає. Щоб не дати їй згаснути, слід створювати умови для постійної роботи педагогів над собою й над розробкою творчих продуктів в ім'я обдарованої дитини.

Рейтинг учнів шкіл в районних олімпіадах у 2013/2014 н.р.

№ з/п	Назва установи	Дипломи			Всього
		I ст.	II ст.	III ст.	
	ЗОШ I-III ст.				
1	Бенівська	1		2	3
2	Буданівська	2		4	6
3	Вишнівчицька			2	2
4	Дарахівська	1	1	4	6
5	Дружбівська		6	4	10
6	Золотниківська			8	8
7	Кобилівська	3	8	6	17
8	Іванівська		3	6	9
9	Ілавченська	2	2	3	7
10	Ласковецька	3		1	4
11	Лошнівська	3	2	6	11
12	Микулинецька	8	6	11	25
13	Острівська	1	2	7	10
14	Струсівська		2	3	5
15	Струсівський інтернат	1	6	5	12
16	Теребовлянська №1	21	23	15	59
17	Теребовлянська №2	10	23	29	62
18	Теребовлянська №3	2	8	17	27
19	Теребовлянський НВК	18	21	22	61
	ЗОШ I-II ст.				
1	Багатківська				
2	Боричівська школа-сад		1	2	3
3	Бурканівська		2	4	6
4	Варваринська школа-сад			2	2
5	Великоговилівська	1	1	1	3
6	Вербовецька				
7	Гайворонківська				
8	Гниловодівська				

9	Глещавецька				
10	Гумніська				
11	Довгенська				
12	Долинська	1		1	2
13	Заздрістська		1	1	2
14	Котузівська				
15	Кровинківська			3	3
16	Ладичинська		1	1	2
17	Маловодівська				
18	Мшанецька		1	1	2
19	Підгайчицька	1	2	3	6
20	Плебанівська		1	3	4
21	Різдвянська				
22	Романівська		2		2
23	Соколівська			1	1
24	Соснівська				
25	Сороцька		2	2	4
26	Сущинська	1			1
27	Старомогильницька	1			1
28	Хмелівська		1		1
	Разом	81	128	179	388

Банк даних
 про результати виступів команд шкіл району
 у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з
 навчальних предметів
 за 2003-2014 роки

Школа	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Теребовлянський НВК	11	9	8	11	11	4	5	5	3	10	7	7
Бенівська ЗОШ I-III ст.										1		1
Буданівська ЗОШ I-III ст.									1	2	1	1
Дарахівська ЗОШ I-III ст.		1				1						
Дружбівська ЗОШ I-III ст.										1	1	1
Золотниківська ЗОШ I-III ст.		1										
Кобиліволоцька ЗОШ I-III ст.		1	1							2	1	
Микулинецька ЗОШ I-III ст.	1		1			2	2	2	2	1	5	
Теребовлянська ЗОШ I-III ст. № 1	6	3	4	4	4	2	2	2	1	8	7	15

Теребовлянська ЗОШ І-ІІІ ст. № 2	3	1	2	7	3	5	6	6	7	9	11	7
Теребовлянська СШ І-ІІІ ст. № 3			1	1								
Ладичинська ЗОШ І-ІІ ст.				1	1	1	1	1	2	2		
Струсівська школа- інтернат											1	1
Главченська ЗОШ І-ІІІ ст.												1

Банк даних
участі учнів Теробовлянського району в обласних
олімпіадах з навчальних предметів
у 2004 – 2014 роках

РІК	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Українська мова і література	1	2	2	1	1	1			3	3	3
Математика	1	2	1				2	2	2	3	
Історія	2	3	1	2	3	1	2			1	2
Право-знавство	2	2	2	2	2	3	2	1	3	1	1
Географія	1	2	6	2	4	4	3	2	3	5	4
Біологія	1	2	2	2	2	2	2	3	3	2	3
Фізика	3	1	3	2	2	2	1	2	3	2	
Хімія	1	1	1	4	3		1	2	2	2	2
Економіка			2	1		1	2	1	2	1	1
Англійська мова	1	1	1					1	2	2	2
Німецька мова	2		1	2	1				2	1	2
Французька мова										-	

Трудове навчання		1	2		1	1		1	4	3	4
Образотворче мистецтво	1								1	-	1
Основи інформатики		1		1	1		1		1	-	
Астрономія								1	2	1	1
Екологія									1	2	1
Педагогіка і психологія									1	1	1
Фізична культура і спорт										1	1
Інформаційні технології										1	2
Всього	16	18	24	19	20	15	16	16	35	32	31

**Учні Тереховлянського НВК – переможці II етапу
конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт
у Малій академії наук (1998 - 2014)**

Рік	Кількість переможців	Диплом I ступеня	Диплом II ступеня	Диплом III ступеня
1998	5	1	2	2
1999	1	1	-	-
2000	1	1	-	-
2001	4	2	1	1
2002	3	3	-	-
2003	3	-	3	-
2004	8	1	3	4
2005	9	1	-	8
2006	6	1	2	3
2007	10	3	3	4
2008	10	-	-	10
2009	11	1	5	5
2010	12	5	4	3
2011	11	2	4	5
2012	9	3	3	3
2013	9	3	-	6
2014	10	-	4	6

**Учні Теремовлянського НВК– переможці
III етапу конкурсу-захисту науково-
дослідницьких робіт у Малій академії наук
(1998 - 2014)**

Рік	Кількість переможців	Диплом I ступеня	Диплом II ступеня	Диплом III ступеня
1998				
1999	1	1		
2000	1	1		
2001	1		1	
2002	1		1	
2003				
2004	1			1
2005				
2006				
2007	1		1	
2008	1		1	
2009	3		1	2
2010	4	2	1	1
2011	1		1	
2012	3	2	1	
2013	1			1
2014				3

Література

- 1.Воронцова Е. Задатки, здібності, обдарованість// Директор школи.-2011.- № 13-16
- 2.Гаценко Л. Система роботи з обдарованими школярами //Завуч.-2011.-№25
- 3.Грицишин М. Підготовка педагогічних працівників до роботи з обдарованими дітьми// Школа.-2009.-№1– с.30
- 4.Кривцова Т., Воротеляк А. Організація роботи з обдарованою молоддю// Директор школи.-2013.- № 1- с.40
5. Левенець В., Шевчук О., Брежицька Г., Гаврильчик Ж. Проблема обдарованості// Директор школи.-2011.- № 23-24
- 6.Обдарована дитина. Із досвіду роботи НВО №12, м.Рівне // Школа.-2009.-№1– с.50
- 7.Пивоварова Т. Обдаровані діти.Досвід// Завуч.-2011.- №25
- 8.Стеценко О. Розвиток творчої особистості //Директор школи.-2011.- № 35